

16 oktober 2010

FASO-Nieuwsbrief – 2010 nummer 6

Inhoudsopgave

- Wie wij zijn - Kerkraads Symfonie Orkest
- Symfonia Jong Twente speelt in Weense Musikverein
- De recensie
- Altvioolconcert van Jeppe Moulijn
- Podolian Dances van Jeff Hamburg
- Nieuws van Flutonica
- Muziek telt!
- WAK: Week van de Amateurkunst
- CoMAMaastricht
- Over Jeugdorkesten en de didactiek van het dirigeren
- Erasmusprijs voor José Antonio Abreu
- FASO-JeugdStrijkOrkest
- Brahmsdag in Assen: opgave vóór 15 november
- Uitgeverij Muz
- Stop Culturele Kaalslag
- Kopij FASO-Nieuwsbrief

Beste lezer,

Alweer de zesde nieuwsbrief van dit jaar, boordevol met interessant muzieknieuws! Om te beginnen treft u een nieuwe rubriek aan: "Wie wij zijn". Het is de bedoeling dat elke nieuwsbrief één van de FASO-lidorkesten iets over zichzelf vertelt, zodat u op den duur een goede indruk krijgt van de bonte verscheidenheid aan lidorkesten en de plaatsen waar je ze allemaal tegenkomt. We beginnen met het KSO, het Kerkraads Symfonie Orkest.

U vindt in deze nieuwsbrief ook weer de recensie van een van de werken in de FASO-bibliotheek. Maar er is ook aandacht voor nieuw werk: het Altvioolconcert van Jeppe Moulijn en de Podolian Dances van Jeff Hamburg.

Het leeuwendeel van de nieuwsbrief bestaat uit aankondigingen van allerhande activiteiten waarvoor u zich kunt inschrijven zoals een Samenspeelweekend Hedendaagse Muziek, activiteiten voor fluitisten georganiseerd door Flutonica en voor de jeugd het FASO JeugdStrijkorkest. Ook vragen we uw aandacht voor de Week van de Amateurkunst, van 14 – 21 mei a.s., georganiseerd door Kunstfactor.

En dan zijn er natuurlijk nog de kabinetsplannen die de Nederlandse culturele sector gaan treffen. Er ligt een regeerakkoord dat voorziet in bezuiniging op de cultuurbegroting tot méér dan 200 miljoen euro, wat vooral de podiumkunsten zal treffen. Met een pennenstreek wordt bijvoorbeeld het Muziekcentrum van de Omroep *afgeschaft*. De gevolgen daarvan zullen ook merkbaar zijn voor de Nederlandse amateurmuziekbeoefening. In deze nieuwsbrief aandacht voor diverse acties om de 'culturele kaalslag' te stoppen en om uw stem te laten horen.

We vertrouwen er op dat er wel iets van uw gading bij zal zijn!

Redactie FASO-Nieuwsbrief
(Piet Boekhoudt, Jet Katgert en Wil Senden)

P.S. Leest u de nieuwsbrief liever op papier, dan kunt u de [nieuwsbrief in pdf-formaat](#) printen. Verder kunt u vorige edities van de nieuwsbrief lezen in het [nieuwsarchief](#).

Wie wij zijn

Kerkrads Symfonie Orkest

Wij zijn het Kerkrads Symfonie Orkest, kortweg ook KSO genoemd. Kerkrade, een stad met nu net geen 50.000 inwoners meer, noemt zich vanwege het 4 jaarlijkse Wereldmuziekconcours terecht Klankstad. Een concours in 1951 geboren door de samenwerking van een tweetal Kerkradse harmonieën. Daarvan zijn er samen met enkele fanfares meer dan 10. Gezien dit harmonie- en fanfaregeweld mag het met recht een unicum genoemd worden dat deze stad al meer dan 50 jaar beschikt over een symfonieorkest met circa 65 muzikanten waarvan de meesten amateurmuzikanten zijn plus een aantal dat daarnaast ook beroepsmatig hun brood met muziek verdienen. Jaarlijks zijn er maar liefst 6 concerten in Kerkrade, daarbij komen regelmatig verzoeken om elders te concorderen.

De Euregionale ligging van de stad speelt een belangrijke rol: concerten in het Duitse Herzogenrath, het Belgische Hasselt en Turnhout staan regelmatig op de agenda. En ook het aantal bezoekers is iets op trots op te zijn. In 2009 bezochten ruim 5.500 muziekliefhebbers onze concerten en werd onze jaarlijkse kunstmarkt, georganiseerd om ons budget te verruimen, bezocht door meer dan 1.500 bezoekers.

Wij zijn er trots op dat we sinds het Wereldmuziekconcours 2001 onderdeel mogen uitmaken van de concertcyclus. Samen met de (Kerkradse) koren verzorgen we dan de zogenaamde Kerkrade-avond. Werken als Carmina Burana van Carl Orff en de Grande Messe Solennelle van Gounod zijn voorbeelden van het uitgevoerde repertoire.

Een en ander gebeurde en gebeurt onder de bezielende leiding van dirigenten als de Belgische componist Ludo Claesen, na 15 jaar inmiddels eredirigent, Harmen Crossen, nu dirigent van de Koninklijke Marinierskapel, en Manon Meijs die – als zij door werkzaamheden elders verhinderd is – bijgestaan en vervangen wordt door de jonge Belgische dirigent Rainer Hilger. Deze laatste heeft in november 2009 samen met het KSO zijn dirigentenexamen bij het Maastrichts conservatorium met goed gevolg afgelegd.

Is het dan allemaal goud wat er blinkt? Uiteraard blijven er wensen.

Het Kerkradse theater bijvoorbeeld werd in de jaren zestig onder meer gebouwd om een podium te hebben voor de Kerkradse verenigingen. In de aanvangsjaren werd ons orkest maar liefst 4 keer per jaar uitgekocht door het theater. De samenwerking met Parkstad Limburg-theaters Heerlen leidde er toe dat van die uitkoop werd afgezien en KSO de concerten, met uitzondering van de nu 2 keer volledig uitverkochte carnavalsconcerten, voor eigen rekening moest gaan organiseren. Dat is geen probleem, echter wel dat we daarnaast ook nog een achterafplekje in de programmagids van het theater moeten accepteren. Als de concertliefhebber zijn keuze al heeft gemaakt, is het nog maar de vraag of hij KSO nog vindt. En dat alles omdat de theaterdirectie principieel geen amateurgezelschappen in het programma opneemt, terwijl ons repertoire toch boven dit niveau uitsteekt.

Misschien dat ons prestigieuze project voor 2011, namelijk de uitvoering van de 2e symfonie van Mahler, tot een herbezinning op dit standpunt zal leiden. In dit project werken we samen met ArkA, het projectorkest uit Maastricht, dat eveneens onder leiding staat van Manon Meijs; bovendien wordt er een beroep gedaan op koren uit Kerkrade, Maastricht, Roermond en een Limburgse koorschool. We zijn er in elk geval op 4 juni in Roermond, op 11 juni in de Kerkradse Rodahal en op 19 juni in het Theater aan het Vrijthof.

Symfonia Jong Twente speelt in Weense Musikverein

Winnaar Summa Cum Laude Concours

Het was een overweldigend schouwspel: Symfonia Jong Twente, gedirigeerd door Alexander Geluk, op het wereldberoemde podium van de Weense Musikverein. Als winnaar met 'excellent success' van het Summa Cum Laude Concours in zijn categorie vertolkte het orkest tijdens het winnaarsgala op 6 juli voor een meer dan enthousiast internationaal publiek de Polowetzer Dansen van Borodin en begeleidde het de gezongen slot-anthem van Michael Rüggeberg.

De jury bestond uit de kopstukken Georg Mark, Alexander Joel en Angelika Möser. Tijdens de auditie werden behalve de Polowetzer Dansen ook Dances of Nature van het eigen orkestlid Iris Tjoonk en het Scherzo uit de eerste Symfonie van Schumann ten gehore gebracht.

Het oordeel van de jury loog er niet om. In algemene zin roemde die het bijzonder rijpe

muzikale niveau. Ze stelde dat de intonatie van het orkest van een kaliber was dat men zelden aantreft bij jeugdorkesten. Meer in het bijzonder werden de volwassen klank van de strijkers en de geweldige intonatie van de houtblazers genoemd. Symfonia werd gekarakteriseerd als "... een orkest met een aanlokkelijke flair en zichtbaar en hoorbaar gedreven muzikanten, dat de jury direct boeide door zijn sound". Dirigent Alexander Geluk werd gecompimenteerd met zijn bijzondere manier van dirigeren: de uitnodiging tot spelen zonder te dwingen.

Een nieuw hoogtepunt voor het onafhankelijke Symfonia Jong Twente in een groeiende reeks.

Voor meer informatie: www.symfonia.nl

De recensie

Rameau op piano?

[Jean-Philippe Rameau](#) (1683-1764) schreef vijf 'Pièces de Clavecin en Concert': clavecimbelconcerten. In deze recensie bespreken we **concert nr. 2 in G**, dat Walter Rehberg in 1928 bewerkte. Hij vond het clavecimbel "ausgestorben" en maakte een arrangement voor de moderne concertvleugel met strijkorkest. Daarbij gaf Rehberg waarschuwingen en tips voor de uitvoering, waaronder mogelijkheden voor de opstelling van de musici ten opzichte van de vleugel. In deze recensie ga ik in op het arrangement en de uitvoerbaarheid.

Rameau componeerde de clavecimbelconcerten voor:

- clavecimbel
- viool (evt. fluit)
- viola da gamba (evt. viool)

Het 2e concert bestaat uit de delen:

- [La Laborde](#) (Rondement, sans vitesse), Allegretto amabile
- [La Boucan](#) (Air gracieux), Andante espressivo à ca. 6 minuten na La Laborde
- [L'Agaçante](#) (Rondement), Allegro vivace, con leggiero
- [Menuet I](#), Andante semplice – Menuet II, L'istesso tempo à 2'35 na L'Agaçante

(de opnamen zijn verdeeld over twee YouTube-filmpjes. Totale duur: circa 18 minuten) (Een opname van het werk is gratis te beluisteren via [Spotify](#); [geluidsfragmenten](#)* zijn te beluisteren op de FASO-website).

De originele titel (Pièces de Clavecin en Concert) suggereert dat het werk is geschreven voor clavecimbel en wat instrumenten die voor de begeleidende akkoorden zorgen. Niets is minder waar. De partijen zijn hier allemaal even belangrijk en vullen elkaar aan. Soms geven ze stukjes muziek aan elkaar door, de musici spelen met de muziek.

Het gevaar van werken met moderne instrumenten – Rehberg geeft het al aan in zijn voorwoord – is dat de delicate sfeer, de transparante klank verloren gaat. Hij heeft dit opgelost door de originele partijen te herverdelen over de instrumenten en te kiezen voor "een lichte en open instrumentatie".

Dat de toenmalige definitie van 'licht en open' wat anders was dan nu, blijkt wel uit het feit dat Rehberg koos voor een batterij violen, omdat dat volgens de arrangeur dichter bij de boventoonrijke gambaklank komt dan een cello. Meerdere violen geven meer boventonen, zo redeneert hij. Rehberg waarschuwt wel voor het volume: "een intelligente beheersing daarvan is van levensbelang".

De nieuwe bezetting volgens Rehberg:

- concertvleugel zonder klep (!)
- 3 of 4 eerste violen
- 3 tweede violen
- 2 altviolen
- 2 celli
- 1 contrabas

Een dubbel strijkkwartet met bas mag ook. Of een enkel strijkkwintet, maar dan moeten dynamiekverschillen wel heel duidelijk maken wanneer het een solopassage betreft en wanneer een tuttigedeelte.

Een dirigent is uit den boze volgens de arrangeur. "Speel liever zonder of eventueel onder leiding van de pianist. Om het contact met de musici te vergroten, haal je de klep van de vleugel." Over ouderwetse of 'ausgestorben' muziekpraktijken gesproken ...

Maar goed, in Rehbergs tijd was het gebruikelijk om de geschiedenis vanuit het heden te benaderen. Met moderne instrumenten en bezettingen.

Tegenwoordig echter hebben we zo veel kennis en informatie, dat we de werken – in dit geval muziekstukken – benaderen vanuit de historische context. We leggen dus niet meer onze eigen normen en waarden op aan het werk en de uitvoering ervan, maar benaderen het vanuit de tijd van het muziekstuk. Wat was toen gebruikelijk, wat weten we daarover? En hoe kunnen we dat proberen na te bootsen?

Een clavecimbel is niet meer ouderwets of uitgestorven. Integendeel, de oude muziek en de historische uitvoeringspraktijk (met snellere tempi dan begin 20^e eeuw, minder vibrato en soms authentieke of nagebouwde instrumenten) zijn weer springlevend sinds een kleine halve eeuw.

Dat betekent dat de in 1928 moderne visie van Rehberg, die we op zijn beurt ook in de context uit die tijd moeten zetten, inmiddels juist weer verouderd is. We slaan het recente verleden over en gaan terug naar het verdere verleden, rechtstreeks naar in dit geval Rameaus tijd. Dat is de nu gangbare opvatting. Dus de partituur die ik bespreek, is tegenwoordig *not done*.

Ik zou deze partituur om drie redenen willen afraden voor amateurensembles.

Ten eerste is een dergelijk arrangement voor moderne instrumenten zeer gedateerd. Zeker een arrangement waarbij de partijen zo (onnodig) door elkaar gehusseld zijn.

Ten tweede is het vrijwel onmogelijk om – als je dan kiest voor deze 'ouderwetse moderne bezetting' – deze versie mooi uit te voeren. De noten zijn nog wel goed in te studeren, maar de klank wordt snel massief; de arrangeur waarschuwt daar al voor. Maar het is niet zijn arrangement dat de risico's wegneemt, al wil hij dat graag geloven. Dat moeten de musici doen. En het is zeer de vraag of amateurs in te grote bezetting daartoe in staat zijn. Misschien, maar dan wel onder leiding van een dirigent die zijn handen vrij heeft! Of anders met een trio, zoals Rameau voorschreef. Maar dan heeft de rest van het orkest niets te doen. Oplossing: kies een ander werk van Rameau voor grotere bezetting.

Ten derde: waar haal je een amateurclavecinist vandaan die dit werk goed uitvoert? Dan moet je al snel een beroepssolist inschakelen.

En als je dan toch bezig bent, leen dan meteen een partituur met originele bezetting. Dan kom je vanzelf al dicht bij de klank die Rameau voor ogen stond.

Recensent: Hieke van Hoogdalem.

[Hieke van Hoogdalem](#) schrijft als freelance journaliste regelmatig recensies, bijvoorbeeld voor [Klassieke Zaken](#).

* klik daarvoor op het CD-icoontje op de betreffende webpagina.

Altvioolconcert van Jeppe Moulijn *Première op 20 november in Leiden*

Op zaterdag 20 november as. gaat tijdens een concert van het Toonkunst Orkest Leiden het nieuwe Altvioolconcert van Jeppe Moulijn in première. Soliste is Francien Schatborn.

Het stuk bestaat uit 3 delen en duurt ongeveer 20 minuten. Het werd in opdracht van het orkest geschreven en is opgedragen aan Catrien Venverloo, die tot aan haar overlijden in 2008 ruim 40 jaar als altvioliste en bestuurslid deel van het orkest heeft uitgemaakt. Het bijzondere is dat zij betrokken is bij de financiering van dit stuk. De compositie is namelijk mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage uit het door het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland beheerde 'Catrien Venverloo Fonds'.

Moulijn is naast componist en arrangeur ook dirigent van diverse orkesten. Hij schreef of orkestreerde diverse liederen, koorwerken en een vioolconcert.

Francien Schatborn is sedert 1995 eerste soloaltist van het Radio Filharmonisch Orkest.

Het concert wordt op zaterdag 20 november gegeven in de Vredeskerk, Van Vollenhovenkade 24 te Leiden. Aanvang 20 uur. Verdere informatie over het concert is te vinden op www.toonkunstorkestleiden.nl.

Podolian Dances

Nieuw werk voor strijkorkest van Jeff Hamburg

De Amerikaans/Nederlandse componist Jeff Hamburg schreef *Podolian Dances* voor Strijkorkest Zoroaster, met financiële ondersteuning van het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten (NFPK+). Speciaal voor het 25-jarig jubileum vroeg dit strijkorkest voor amateurs Jeff Hamburg een nieuw werk te componeren. Op 20 november 2009 ging het werk in première in Amsterdam o.l.v. dirigent Herman Draaisma. Over zijn ervaringen met het werk vertelt hij: "Jeff is goed op de hoogte van de kwaliteiten van amateurmusici, hij heeft daar heel goed over nagedacht. Sommige passages vergen de nodige studie, maar het ligt goed. Er valt dan ook veel eer aan te behalen. De muziek spreekt snel aan, is verrassend en inspirerend. Ook ons publiek was enthousiast." Volgens de dirigent, die ervaring heeft met meerdere amateurorkesten, is het niveau van Zoroaster niet bovengemiddeld. "Mijn inschatting is dat dit voor veel amateurs goed speelbare muziek is." Het werk is voor FASO-orkesten te bestellen bij de FASO-bibliotheek.

Podolian Dances bestaat uit vier dansen voor strijkorkest. De dansen vinden hun oorsprong in Podolische klezmermuziek uit de Oekraïne, gespeeld op Joodse bruiloften. Het gebruik van de overmatige secunde en een veelheid aan voorlagen en versieringen zijn herkenbare klezmer kenmerken. Het werk is opgedragen aan Vasyl Baranovsky, een trompettist uit de streek Podolië, die de traditionele klezmer van zijn voorouders in ere heeft hersteld met zijn band *Konsonans Retro*. In 2008 maakte componist Jeff Hamburg een reis naar de Oekraïne, het land van zijn grootouders. Zij moesten begin twintigste eeuw vluchten voor de pogroms en eenmaal in Amerika praatten ze niet graag over het verleden. Maar Jeff was nieuwsgierig naar zijn achtergrond. Hij wilde weten waar de Oosteuropese invloed op zijn componeren vandaan kwam. "Ik heb affiniteit met waarden en normen die uit het Oosteuropese Jodendom stammen. Ik ben een kind daarvan, ik hoor in die traditie en ik wil daar meer over weten."

In de geboortestreek van zijn familie vond hij Vasyl Baranovsky. Vasyls grootvader speelde met joodse musici traditionele klezmermuziek. Vasyl heeft deze muziek via zijn vader doorgekregen en uit zijn herinnering schreef hij de muziek op. Nu speelt zijn eigen klezmerband *Konsonans Retro* de muziek van hun voorouders. De muziek van Vasyl is als het ware een venster door de tijd naar de muziek waar de grootouders van Jeff mee leefden. "Ik dacht dat er niets meer van de Joodse dorpen in de Oekraïne over was, zeker niet van de muziek. Dat Vasyl de muziek opgeschreven heeft is een enorme rijkdom. Het fascineert en verbindt dat we allebei de moeite genomen hebben om het verleden te behouden, terug te vinden. Om dat hij al die moeite gedaan heeft weet ik nu iets meer over mijn familie." Deborah van Dam maakte in 2009 een documentaire over de zoektocht van Hamburg naar de bron van zijn creatieve identiteit, getiteld *Terpe kind mains, terpe*. De film was meerdere malen te zien op de Nederlandse televisie (te bekijken op www.uitzendinggemist.nl) en werd vertoond op verschillende festivals in binnen- en buitenland.

Eerder speelde Zoroaster ook Hamburgs werk *A Prayer and a Dance*, een melodieus, koraalachtig werk waarin de eigen harmonische structuren van de componist duidelijk naar voren komen. Dirigent Herman Draaisma: "Het was erg leuk om te spelen. Het dansgedeelte kent Stravinsky-achtige ritmes, maar is niet moeilijk."

Meer informatie over Jeff Hamburg is te vinden op zijn website www.jeffhamburg.com.

Nieuws van Flutonica

Activiteiten voor fluitisten

Stichting Flutonica stelt zich ten doel de kwaliteit van het fluitspel in Nederland en België te bevorderen. Aan de activiteiten kan iedereen meedoen die interesse heeft in fluit spelen.

De zomervakantie is achter de rug, het weer nodigt uit om de dwarsfluit ter hand te nemen en je weer volledig te storten in het genot van het muziek maken. Samenspelen is dan één van de leukste vormen van vrije tijd besteding. En daarin kan Flutonica veel voor je betekenen.

Voor het komende seizoen staan weer prachtige muzikale activiteiten op het programma, zoals

- *Flutonica Fluitorkest* onder leiding van Raymond Honing

- *Workshop Samenspel* onder leiding van leden van Het Utrechts Fluitkwartet
- *Workshop Ademhaling/Houding en Presentatie* onder leiding van Francien Post en Charlotte Stelder
- *Traversodag* onder leiding van Marten Root
- *Weekend Fluitorkest en Samenspel* onder leiding van Robert Pot en Rudolf Döbler
- *Fluitexamens*

Voor de wintermaanden en voorjaar 2011 bestaan ook al plannen voor een aantal nieuwe activiteiten, zoals

- *Speeldag in het teken van een muzikaal thema* onder leiding van Wout van den Berg.
- *Speeldag Fluit en Harp*
- *Workshop La Flûte Chantante*

Alle informatie over locatie, kosten e.d vind je op www.flutonic.nl.

Muziek telt!

Ook in het onderwijs

Onder deze titel is op 24 september j.l. een landelijke campagne gestart om aandacht te vragen voor het grote belang van muziek voor kinderen, in en buiten het onderwijs. De campagne is een gezamenlijk initiatief van Muziek Centrum Nederland, Het Fonds voor Cultuurparticipatie en Kunstfactor.

Voor beoefenaars van muziek doen de doelstellingen van deze campagne vanzelfsprekend aan en lijkt het soms op 'een open deur intrappen'. Maar helaas zijn er nog hele massa's mensen buiten onze eigen kring bij wie dit bewustzijn niet of nauwelijks aanwezig is. En vooral de politiek laat het op 'ons gebied' al heel veel jaren afweten. De campagne is dan ook meer dan welkom.

Op de website www.muziektelt.nl worden de ambities en doelstellingen van de campagne haarfijn uit de doeken gedaan. Iedereen die zich hierin kan vinden kan op deze website een handtekening plaatsen.

Verdere acties vormen de *Zing 'es* campagne en *Er zit muziek in ieder kind*. Bezoek de website om alles te weten te komen van dit uitstekende initiatief!

WAK: Week van de Amateurkunst

Kunstfactor roept belangstellenden op

Van 14 tot en met 21 mei 2011 vindt door heel Nederland de Week van de Amateurkunst (WAK) plaats. Amateurkunstenaars uit alle kunstdisciplines laten tijdens deze week zien wat zij in huis hebben, in hun eentje of in een groep. Een wervelend optreden of een mooie tentoonstelling bezoeken? Meezingen tijdens een open repetitie van het plaatselijke koor? Een workshop fotografie volgen? Of gewoon rondsnuffelen op de amateurkunstmarkt? Dat kan allemaal tijdens de WAK. Kunstfactor, sectorinstituut amateurkunst, coördineert de WAK en zoekt partners om op lokaal niveau de WAK tot een spraakmakend evenement te maken.

Wat is de WAK?

Meer dan 5 miljoen Nederlanders doen regelmatig aan actieve kunstbeoefening. De WAK laat de kwaliteiten zien van deze gepassioneerde amateurkunstenaars. Zo kunnen mensen die niet aan kunst doen maar wel nieuwsgierig zijn, kennismaken met verschillende kunstvormen. Culturele organisaties zoals kunstencentra, bibliotheken, buurthuizen, verenigingen en groepen kunstenaars kunnen zich met deelname aan de WAK profileren, hun aanbod onder de aandacht brengen van lokale liefhebbers en nieuwe leden en vrijwilligers werven.

De WAK verenigt bestaande en nieuwe lokale initiatieven in een landelijk publieksevenement. De amateurkunstweek helpt gemeenten bij de versterking van het culturele profiel. Bovendien biedt de WAK lokale initiatiefnemers de kans om samen met culturele organisaties, amateurkunstenaars en vrijwilligers iets moois neer te zetten en deel uit te maken van een landelijk evenement. Kunstfactor zorgt voor de landelijke promotie en ondersteuning.

Oproep

Kunstfactor, sectorinstituut amateurkunst, zoekt partners die in hun eigen gemeente de WAK tot een onvergetelijk evenement willen maken. We roepen daarom geïnteresseerde gemeenten, kunstcentra, culturele steunpunten, buurthuizen en andere netwerken of organisaties op om vrijblijvend hun interesse kenbaar te maken voor **1 november 2010** via www.kunstfactor.nl/WAK

CoMAMaastricht

Samenspeelweekend Hedendaagse Muziek voor Amateurs

Op 5 en 6 november 2011 organiseert CoMAMaastricht een weekend met masterclasses, workshops en concerten voor amateurmusici van alle niveaus en leeftijden. Het weekend staat in het teken van hedendaagse muziek en vindt plaats op diverse locaties in Maastricht. Zowel ensembles, koren als individuele musici kunnen zich aanmelden. Voor alle deelnemers wordt een speciaal 'Allcomers Event' georganiseerd dat zal uitmonden in een uitvoering op de zondag.

CoMA staat voor **Contemporaine Muziek voor Amateurs** en wil amateurmusici laten ervaren hoe spannend en leuk het spelen van **hedendaagse muziek** is. CoMAMaastricht streeft ernaar amateurmusici te inspireren om zelf vaker hedendaagse muziek ter hand te nemen en concerten en activiteiten waarin hedendaagse muziek een rol speelt te bezoeken. Componisten, dirigenten en docenten worden aangetrokken om amateurmusici van alle leeftijden meer vertrouwd te maken met het klankidoom van hedendaagse muziek en de diverse vormen van hedendaagse muzieknotatie.

Op het programma staan improvisatiewerkshops, de prijsuitreiking voor een compositieopdracht, een debat en een concert.

Meer informatie is te vinden op: www.kunstactiefmaastricht.nl/gezelschap/comamaastricht.

Over Jeugdorkesten en de didactiek van het dirigeren

Nieuw boek van Dick van Gasteren

Steeds meer jongeren komen erachter dat spelen in een jeugdorkest erg leuk is. Maar het is niet alleen leuk, het heeft ook positieve bij-effecten, zoals het leren om met andere mensen samen te spelen en je kunt er een heleboel emoties in kwijt. Recent wetenschappelijk onderzoek bewijst dit ook. En nu is er dan een boek verschenen waarin al deze aspecten behandeld worden.

In deze uitgave besteedt dirigent Dick van Gasteren aandacht aan de aard, herkomst en mogelijke doelstellingen van het fenomeen 'jeugdorkest'. Hij gaat in op de zin van het gezamenlijk musiceren en de waardevolle bijdrage die het spelen in een orkest kan leveren aan de psychologische ontwikkeling van een kind in het algemeen. Op basis hiervan heeft hij een praktijkgerichte dirigeermethodiek voor jeugdorkesten ontworpen. In het leerproces stelt hij de wisselwerking tussen individu en collectief voorop en streeft hij naar een optimale ontwikkeling van beide. De vier muzikale parameters 'klankduur', 'toonhoogte', 'klanksterkte' en 'klankkleur' fungeren als het muzikale geraamte, waaraan uiteindelijk de werkmethode van de dirigent wordt opgehangen. 'Over jeugdorkesten en de didactiek van het dirigeren' is een aanrader voor dirigenten (in opleiding), orkestbestuurders, muziekdocenten en musici, maar zeker ook voor volwassen amateurmusici en andere betrokkenen bij het muziekverenigingsleven.

Meer informatie over het boek en de auteur vindt u op www.dickvangasteren.nl.

U kunt het boek eenvoudig bestellen door een mail te sturen naar:

overjeugdorkesten@europe.com met vermelding van uw naam en postadres. U krijgt boek en nota dan uiterlijk binnen 2 weken toegestuurd. Ook kunt u het boek natuurlijk bestellen via uw boekhandel.

Erasmusprijs voor José Antonio Abreu

Oprichter El Sistema gehuldigd

Op 7 oktober jl. ontving de Venezolaan José Antonio Abreu uit handen van prins Willem Alexander de Erasmusprijs. Aan de prijs is een geldbedrag van 150.000 euro verbonden. De prijs wordt jaarlijks toegekend aan een persoon die een belangrijke bijdrage heeft geleverd op cultureel, sociaal gebied.

Abreu krijgt hem als oprichter van El Sistema, een educatieproject dat kinderen uit achterstandwijken de kans biedt om zich door middel van muziek verder te ontwikkelen. Meer dan een kwart miljoen kinderen krijgen zo muziekles op muziekscholen verspreid over heel Venezuela.

Inmiddels zijn er verschillende orkesten ontstaan uit dit bijzondere project en één daarvan, het 180 orkestleden tellende Teresa Carreno Youth Orchestra of Venezuela (foto) speelde 's avonds in het Concertgebouw in Amsterdam Zie ook het filmpje naar aanleiding van de prijsuitreiking.

FASO-JeugdStrijkOrkest

Oproep voor deelname aan repetities! (januari/februari 2011)

*Wie vindt het leuk om in een echt strijkorkest te spelen?
Met een dirigent die je nieuwe mogelijkheden laat ontdekken?*

In de vorige Nieuwsbrief (2010-5) werd melding gemaakt van de start van een FASO-JeugdStrijkOrkest voor jeugdige strijkers van 10 tot 14 jaar. Het project is nu organisatorisch rond met de definitieve data, de locatie en de dirigent.

Het project wordt gehouden in het Muziekcentrum van de Omroep (MCO) in Hilversum en zal onder leiding staan van Nico Brandon (violist, componist en dirigent). Het beslaat in totaal 6 repetities op de vrijdagavonden 7, 14, 21, 28 januari en 4, 11 februari 2011 van 19:00 -20.30 uur. De openbare presentatie vindt ook op 11 februari plaats.

Het orkest zal bestaan uit 16 violisten, waarvan acht 1^e viool en acht 2^e viool gaan spelen, zes altviolisten (of violisten die de 3^e vioolpartij spelen), zes cellisten en twee contrabassisten.

Bij de aanmelding wordt ervan uitgegaan dat de jonge strijkers voldoende les gehad hebben om de muziek (van een mol tot drie kruisen) vlot te kunnen spelen.

Het advies is om snel te reageren want vol = vol. Bij teveel aanmeldingen wordt er een reservelijst gemaakt voor een eventueel vervolgproject. Het project kost € 30,-

Inschrijven kan tot 15 november a.s. via Wilma van der Heide: wilmavdheide@telfort.nl die ook voor verdere informatie beschikbaar is via 035-6980390.

Herhaalde oproep: opgave vóór 15 november

Voor de echte Brahmsliefhebbers!

Het Platform Kamermuziek Drenthe, nauw verbonden met het Drents Symfonie Orkest, organiseert regelmatig muziekdagen voor amateurmuzikanten, met coaching door professionals.

Op 5 februari 2011 is er van 10 tot 21 uur een Brahmsdag op het ICO Centrum voor de Kunsten in Assen.

Vanaf 10 uur zelf een uurtje inspelen en dan als opwarmertje een uitvoering van het klarinetkwintet door het Emsländischen Kammermusikensemble (EKE). Dan de hele middag je eigen stuk spelen/studeren. Je krijgt daarbij twee lessen van een uur van één van de leden leden van het EKE.'s Avonds als afsluiting nog een concert met hét pianoquintet door het EKE en de 2e Symfonie door het Drents Symfonie Orkest. De kosten zijn €35,- per deelnemer (excl. lunch en diner).

Er kunnen 10 ensembles meedoen. Zie voor meer informatie www.ico-kunstencentrum.nl. Opgeven vóór 15 november onder vermelding van het aantal deelnemers, instrumenten en opusnummer bij het Platform Kamermuziek Drenthe:

Mia Gerritsen, e-mail: miagerritsen@home.nl tel. 0592-330980

Otto Berman, e-mail: ottoberman@samenspel.org tel. 0593-333163

Uitgeverij Muz

Gratis muziek voor ensembles

Uitgeverij Muz biedt verschillende uitgaven van bladmuziek aan voor strijkkwartet, strijkorkest, harmonie-orkest of ensemble. Het is eenvoudig speelbare muziek (graad 2) en vierstemmig geschreven. Op de uitgaven is een *creative commons* licentie van toepassing. Dit betekent dat de uitgaven vrijblijvend zijn te gebruiken voor niet commercieel gebruik. Voor commercieel gebruik kan een commercieel exemplaar worden aangeschaft tegen een kleine vergoeding. Commercieel gebruik vindt plaats als er geld wordt verdiend met het gebruik van de muziek. Meer informatie en audio is te vinden op de internetpagina www.uitgeverijmuz.com

Stop Culturele Kaalslag

Laat uw stem horen!

Het nieuwe kabinet Rutte is voornemens 220 miljoen euro te bezuinigen op kunst en cultuur. De gevolgen zijn enorm. Zo staat in het regeringsakkoord dat het Muziekcentrum voor de Omroep *afgeschaft* wordt. Dat het Muziekcentrum van de Omroep een belangrijke rol speelt in het Nederlandse muziekleven en de muzikale infrastructuur van Nederland, staat buiten kijf. Maar liefst 3 toporkesten, een koor en een muziekbibliotheek dreigen door de plannen te worden opgeheven. Het Radio Filharmonisch Orkest, de Radio Kamer Filharmonie, het Groot Omroepkoor en het Metropole Orkest moeten na 65 jaar onderscheidend artistiek werk het veld ruimen. Door de sluiting van het MCO zal MCO Educatie duizenden leerlingen uit de regio moeten teleurstellen. Niet eerder dreigde zo'n grote kaalslag in Nederland.

Bent u het oneens met de plannen van het kabinet, dan kunt u uw stem laten horen via verschillende petitie's. Zie bijvoorbeeld: de petitie [Stop Culturele Kaalslag](#) en de actie van het MCO [Laat u horen](#).

Kopij FASO-Nieuwsbrief

Lever uw bijdrage!

Kopij voor de volgende nieuwsbrief kunt u **uiterlijk 27 november 2010** sturen naar: redactie@fasobib.nl. De deadlines en verschijningsdata van de FASO-Nieuwsbrief voor de komende maanden zijn weergegeven in onderstaande tabel:

	Deadline	Verschijningsdatum
2010-7	27 november	11 december
2011-1	29 januari	12 februari
2011-2	12 maart	26 maart
2011-3	23 april	7 mei
2011-4	4 juni	18 juni

FASO-Nieuwsbrief